

Bestuursrapportage 2016

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Managementsamenvatting	3
2.1	Voortgang programma's	3
2.2	Verwacht exploitatieresultaat over 2016	4
2.3	Actualisering exploitatie.....	5
2.4	Actualisering investeringen	6
3	Rapportage per programma	8
3.1	Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	8
3.1.1	Prestatie-indicatoren.....	8
3.1.2	Financiën 2016	8
3.1.3	Risicomanagement	10
3.2	Gezond, schoon en zoet water	11
3.2.1	Prestatie-indicatoren.....	11
3.2.2	Financiën 2016	11
3.2.3	Risicomanagement	12
3.3	Watersysteem	13
3.3.1	Prestatie-indicatoren.....	13
3.3.2	Financiën 2016	13
3.3.3	Risicomanagement	15
3.4	Afvalwaterketen en zuiveren	16
3.4.1	Prestatie-indicatoren.....	16
3.4.2	Financiën 2016	17
3.4.3	Risicomanagement	17
3.5	Innovatie, duurzaamheid en financiële producten	18
3.5.1	Prestatie-indicatoren.....	18
3.5.2	Financiën 2016	18
3.5.3	Risicomanagement	19
3.6	Bestuur, organisatie en instrumenten	20
3.6.1	Prestatie-indicatoren.....	20
3.6.2	Financiën 2016	20
3.6.3	Risicomanagement	21
3.7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	22
3.7.1	Financiën 2016	22
3.7.2	Risicomanagement	25
4	Financiering en Verbonden partijen	26
	Bijlage I Buitengewoon onderhoud	27
	Bijlage II Overzicht verloop belastingen 2016	31

1 Inleiding

De bestuursrapportage (Burap) 2016 is een onderdeel van de Planning- en Controlcyclus (P&C) 2016. In deze Burap wordt op peildatum 30 juni 2016 per programmalijn gerapporteerd over met name de afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting 2016 op programmadoelen en resultaten. Per programmalijn wordt gerapporteerd over de afwijkingen van prestatie-indicatoren, de exploitatie, de investeringsuitgaven en risico's. Deze Burap bevat voorstellen voor het bijstellen van het exploitatieresultaat, en het investeringsplan en het investeringskrediet.

2 Managementsamenvatting

2.1 Voortgang programma's

Hieronder volgt een samenvatting van de stand van zaken per programma.

Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer

Zoals toegezegd in het investeringsvoorstel programmatische aanpak buitengewoon onderhoud kades 2016 – 2020 (VV 18 februari 2016, nr 46757) wordt minder geld uitgegeven voor onderhoud aan de regionale en overige waterkeringen. Voor de regionale keringen gaat het om een verlaging van € 0,3 miljoen en voor de overige keringen om € 0,2 miljoen. De doelen en resultaten bij de programmalijnen worden conform begroting 2016 gerealiseerd.

Er is extra inzet nodig op onze advisering in ruimtelijke plannen ter voorbereiding op de plannen uit de Kadernota 2017. Daar is ruimte voor gevonden binnen de begroting door minder personele inzet en lagere uitgaven op het onderdeel waterplannen.

Er is extra inzet nodig op de watertoets als gevolg van een combinatie van ziekte van medewerkers, vertraging in werving en extra werkzaamheden als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Binnen de begroting bestaat de hiervoor benodigde ruimte door minder personele inzet en lagere uitgaven op het onderdeel Omgevingsmanagement.

Gezond, schoon en zoet water

Het gebiedsgericht doorlichten van alle glastuinbouwgebieden verloopt niet conform de in de begroting 2016 afgesproken planning. Eind 2021 moet 100% van de glastuinbouwgebieden zijn doorgelicht. Met de huidige beschikbaar gestelde middelen wordt 80% van de glastuingebieden doorgelicht tot en met 2021, zoals ook in de risicoparagraaf van de begroting is aangegeven. Voor het bereiken van de gestelde doelen voor 2021 is extra inspanning nodig. Deze extra inspanning wordt conform de afspraken in de Kadernota 2017 voor de verbetering van de chemische waterkwaliteit vastgelegd in de begroting 2017. De geïntensiveerde aanpak is gericht op het voorkomen van emissies van de glastuinbouw mede door gedragsverandering te realiseren bij tuinders, medestanders en gebiedspartners te benutten en nationale wet- en regelgeving te beïnvloeden.

In 2014 en 2015 is er geëxperimenteerd met het doorspoelen van de boezem ten behoeve van het verbeteren van de chemische waterkwaliteit. In de begrotingen voor 2016 en verder zijn er geen middelen beschikbaar gesteld om het doorspoelen te verlengen. Omdat de waterkwaliteit stagneert is continuering van het doorspoelen in 2016 wel wenselijk. De dekking hiervoor wordt gedeeltelijk gevonden in het programma Gezond, schoon en zoet water en gedeeltelijk door een vrijval van de middelen die uit het vorige jaar nog beschikbaar waren. Voor 2017 tot en met 2019 wordt vooralsnog uitgegaan van het voortzetten van het doorspoelen, tenzij op basis van evaluatie van voorgaande jaren besloten wordt dat de kosten van het doorspoelen niet opwegen tegen de baten.

Watersysteem

Van de maatregelen die leiden tot het beperken van de kans op overlast (waterkwantiteit) is het van belang te noemen dat de verenigde vergadering in juli 2016 heeft ingestemd met het investeringsplan en uitvoeringskrediet voor de Dorppolder. Met de realisatie van het gemaal Dorppolder wordt het bemalingstekort opgeheven, daarnaast worden peilscheidingen en een permanent waterkwaliteitsmeetpunt aangebracht en worden diverse knelpunten opgelost. Het project Waterspoorpark/park 't Loo is vertraagd. Hierdoor schuift onze bijdrage voor dit project aan de gemeente Leidschendam-Voorburg door van 2016 naar 2017.

De economie trekt weer aan hetgeen zichtbaar is aan een toename van planvormingsprocessen van derden. Dit vraagt van Delfland extra inspanning omdat we samen met derden inzicht willen krijgen op de effecten op deze plannen van het watersysteem. Als gevolg hiervan wordt in 2016 een extra watersysteemanalyse uitgevoerd.

Afvalwaterketen en zuiveren

Binnen het programma Afvalwaterketen en zuiveren zijn binnen de vier onderscheiden programmaliijnen geen afwijkingen ten opzichte van de in de begroting 2016 genoemde resultaten en doelrealisatie. Voor een toelichting op de herfinanciering van de Publiek Private Samenwerking (PPS) wordt verwezen naar paragraaf 3.4.2.

Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

Binnen het programma Innovatie, duurzaamheid en financiële producten zijn binnen de twee onderscheiden programmaliijnen geen afwijkingen ten opzichte van de in de begroting 2016 genoemde resultaten en doelrealisatie.

Bestuur, organisatie en instrumenten

Binnen het programma Bestuur, organisatie en instrumenten zijn binnen de vier onderscheiden programmaliijnen geen afwijkingen ten opzichte van de in de begroting 2016 genoemde resultaten en doelrealisatie.

2.2 Verwacht exploitatieresultaat over 2016

Het exploitatieresultaat volgens de begroting 2016 bedraagt € 16,8 miljoen voordelig. Conform de lijn die bij de kadernota 2017 is beschreven wordt dit resultaat ingezet om de schuldenlast te verlagen. Bij de jaarrekening 2015 is hiertoe de Reserve Niet-vrij besteedbaar vermogen gevormd. In de Kadernota 2017 (zie VV 7 juli 2016, kenmerk 1256210) heeft de verenigde vergadering besloten voortaan de jaarlijkse storting in de Reserve Niet-vrij besteedbaar vermogen vóóraf te begroten. In deze bestuursrapportage wordt ook voor 2016 deze storting in de begroting verwerkt, zodat de reserve wordt aangevuld met € 16,8 miljoen en het exploitatiesaldo op € 0 uitkomt.

In de Kadernota 2017 zijn mutaties verwerkt die voor een deel ook al van toepassing zijn in 2016. Dit heeft betrekking op hogere belastinginkomsten, vrijval rente Egalisatiereserve renteomslag, vervallen kosten grondwateronttrekking Delft Noord, lagere indices PPS contract en kosten OAS, voor een totaal bedrag van € 3,2 miljoen. Het bedrag wordt aanvullend gestort in de Reserve Niet-vrij-besteedbaar vermogen. Een bedrag van € 1,3 miljoen komt extra beschikbaar als gevolg van de herfinanciering PPS en wordt gestort in de Reserve Tariefdemping zuiveringsheffing. Het begroot resultaat 2016 blijft hiermee € 0.

Daarnaast geeft deze bestuursrapportage een prognose van aanvullende ontwikkelingen, waardoor het exploitatieresultaat 2016 naar verwachting toeneemt met € 3,7 miljoen. Voorgesteld wordt voor deze ontwikkelingen de begroting niet bij te stellen en ze voor kennisgeving aan te nemen. Over de bestemming hiervan zal eerst bij de jaarrekening 2016 een besluit worden genomen, zodat het uiteindelijke resultaat € 0 bedraagt.

Tabel 1: Verloop verwacht resultaat 2016

P&C product (bedragen * € 1 miljoen)	Verwacht resultaat 2016	Voordelig / Nadelig
Verwacht resultaat begroting 2016	- 16,8	Voordelig
Naar Reserve Niet-vrij besteedbaar vermogen	16,8	
Bijstellingen Kadernota 2017	- 3,2	Voordelig
Naar Reserve Niet-vrij besteedbaar vermogen	3,2	
Herfinanciering PPS	- 1,3	Voordelig
Naar Reserve Tariefdemping zuiveringsheffing	1,3	
Saldo bijgestelde begroting 2016	0,0	
Prognose overige bijstellingen	- 3,7	Voordelig
Bij jaarrekening te bestemmen resultaat	3,7	
Verwacht resultaat na prognose Burap 2016	0,0	

2.3 Actualisering exploitatie

Tabel 2 bevat per programma de mutaties volgend uit de Kadernota 2017

Tabel 2: Overzicht exploitatiesaldi per programma *)

(bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2016	Mutaties 2016 Kadernota	Gewijzigde begroting 2016
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	15,2	- 0,8	14,4
Gezond, schoon en zoet water	2,3	0,2	2,5
Watersysteem	32,5	0,9	33,4
Afvalwaterketen en zuiveren	102,8	1,2	104,0
Innovatie, duurzaamheid en financiële producten	8,6	0,1	8,7
Bestuur, organisatie en instrumenten	26,4	0,0	26,4
Algemene dekkingsmiddelen	- 204,5	- 4,8	- 209,3
Herfinanciering PPS		- 1,3	- 1,3
Naar Reserve Tariefdemping zuiveringsheffing		1,3	1,3
Totaal resultaat	- 16,8	- 3,2	- 20,0
Naar Reserve Niet-vrij besteedbaar vermogen	16,8	3,2	20,0
Totaal resultaat na bestemming	0,0	0,0	0,0

*) een minteken betekent een voordelig effect

In de volgende tabellen zijn de belangrijkste oorzaken van zowel de bijstelling van het resultaat 2016 (tabel 3) als van de prognose (tabel 4) benoemd.

Tabel 3: Belangrijkste oorzaken bijstelling resultaat

Omschrijving (bedragen * € 1 miljoen)	Bedrag	Voordelig / Nadelig	S/I *)	Toelichting in paragraaf
Begrotingswijzigingen a.g.v. Kadernota 2017				
Investering OAS De Groote Lucht naar voorziening	2,3	Nadelig	I	3.4.2
Belastingopbrengst watersysteem-/zuiveringsheffing	- 1,5	Voordelig	S	3.7.1
Vrijval rente Egalisatiereserve renteomslag	- 1,2	Voordelig	S	Diverse progr.
Vervallen grondwateronttrekking Delft Noord	- 1,1	Voordelig	S	3.1.2
Indices PPS-contract	- 1,1	Voordelig	S	3.4.2
Overige effecten **)	- 0,6	Voordelig	S/I	Diverse progr.
Herfinanciering PPS	- 1,3	Voordelig	S	3.4.2
Herfinanciering PPS: storting res. tariefdemping zuiv.	1,3	Nadelig	S	3.4.2
Totaal mutaties 2016 vanuit Kadernota 2017	- 3,2	Voordelig		

*) Structureel / Incidenteel

**) O.m lagere kapitaallasten, ramingsbijdrage KRW, afronding investeringsprojecten, stelpost onvoorzien.

Tabel 4: Belangrijkste verklaringen prognose

Omschrijving (bedragen * € 1 miljoen)	Bedrag	Voordelig / Nadelig	S/I *)	Toelichting in paragraaf
Prognose 2016				
Personeelskosten: indexering bezoldiging	- 0,6	Voordelig	I	3.6.2 / 3.7.1
Personeelskosten: ZVW/Pensioenpremie/woon-werk	- 0,6	Voordelig	S	3.6.2 / 3.7.1
Belastingopbrengst watersysteem-/zuiveringsheffing	- 0,3	Voordelig	S	3.7.1
Oninbaarheid ivm kwijtschelding zuiveringsheffing	- 0,8	Voordelig	S	3.7.1
Afronding investeringsprojecten	0,4	Nadelig	I	3.7.1
Onderhoudskosten naar investeringen	- 0,7	Voordelig	I	Diverse progr.
BTW-terugvordering voorgaande jaren	- 0,7	Voordelig	I	3.7.1
Opbrengst verkopen activa/grond	0,4	Nadelig	I	3.5.2
Beheerplan onderhoud baggeren	- 0,3	Voordelig	I	3.3.2
Beheerplan onderhoud watergangen	0,3	Nadelig	I	3.3.2
Diverse overige effecten en afronding	0,2	Nadelig	S/I	Diverse progr.
Stelpost direct beïnvloedbare kosten	- 1,0	Voordelig	S	3.7.1
Totaal Prognose 2016	- 3,7	Voordelig		

*) Structureel / incidenteel

2.4 Actualisering investeringen

De verwachting is dat in 2016 een investeringsvolume van € 44,9 miljoen wordt gerealiseerd. Dit is € 3,0 miljoen lager dan bij de begroting 2016 was voorzien. De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden in de afzonderlijke programma's toegelicht.

In tabel 5 zijn op programmaniveau de verschillen zichtbaar van het oorspronkelijke investeringsuitgaven uit de begroting 2016 en de verwachte realisatie 2016.

Tabel 5: Verloop investeringsuitgaven per programma

Investerings per programma (bedragen * € 1 miljoen)	Geprogrammeerde investerings begroting 2016	Geraamde investeringen 2016 Burap
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	23,0	21,0
Gezond, schoon en zoet water	1,0	1,5
Watersysteem	9,1	8,1
Afvalwaterketen en zuiveren	0,7	0,4
Financiën, duurzaamheid en innovatie	0,5	0,1
Bestuur, organisatie en instrumenten	13,6	13,9
Totaal	47,9	44,9

Naast een actualisatie van de verwachte investeringsuitgaven voor 2016 is in deze Burap ook een aantal lopende investeringsprojecten geactualiseerd. Het gaat hierbij om aanvragen of mutaties van een specifiek investeringsplan (IP) en/of het beschikbaar stellen van een investeringskrediet (IK).

Tabel 6 geeft een totaaloverzicht per programma van de bijgestelde investeringsplannen en investeringskredieten. Deze bijstellingen worden in de programma's Watersysteem en Bestuur, organisatie en instrumenten toegelicht.

Tabel 6: Mutatie investeringsplannen en beschikbaar gesteld krediet

Programma (bedragen * € 1.000)	IP bij begroting	IK bij begroting	Mutatie IP	Mutatie IK	IP bij Burap	IK bij Burap
Poldergemaal Bergboezem Berkel (701696)	3.206	3.206	244	244	3.450	3.450
Gemaal Lage broekpolder (701702)	775	752	0	8	775	760
Boostergemaal Kerstenjewetering (701748)	3.535	3.440	0	25	3.535	3.464
Waterberging Akkerdijkse polder (701790)	525	486	85	101	610	587
Vispassage Bergboezem Berkel (701795)	425	425	40	40	465	465
Watergangen/duikers Lage Abtswoudse pld. (701841)	140	132	13	13	153	145
Gemaal Klaas Engelbrechtspolder (701843)	2.490	2.393	350	350	2.840	2.743
Duiker Hoefweg, De Lier (701859)	90	90	2	2	92	92
Aansluiten op basisregistratie (701546)	300	300	- 150	- 150	150	150
Totaal	11.486	11.224	584	633	12.070	11.856

3 Rapportage per programma

3.1 Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer

Het programma is opgebouwd uit de volgende drie programmalijnen:

- Klimaatadaptatie
- Veiligheid
- Stedelijk waterbeheer.

3.1.1 Prestatie-indicatoren

Klimaatadaptatie

Voor de programmalijn Klimaatadaptatie wordt in 2017 een strategie opgesteld. Op basis van deze strategie wordt een prestatie-indicator en een streefwaarde voor 2018 geformuleerd.

Veiligheid

Prestatieindicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Primaire keringen op orde o.b.v. toetsresultaat 2015	100%	99,9%
Regionale keringen op orde o.b.v. toetsresultaat 2015	89%	93,8%

De uitvoering van de verbetering van de 50 meter Delflandse Dijk verschuift naar 2017 door vertraging als gevolg van te volgen procedures.

Op dit moment is 93,8% van alle regionale keringen op orde. Daarmee liggen we voor op de planning. De redenen hiervoor zijn de reeds uitgevoerde strekkingen, een ander toetsoordeel van trajecten dan wel een aanpassing van de urgentie.

Stedelijk waterbeheer

Prestatieindicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Inrichten planvorming en gebiedsprocessen o.b.v. strategisch omgevingsmanagement	deelname best. Tafel Ruimte&Economie Haaglanden olv de provincie 2x/jr	deelname best. Tafel Ruimte&Economie Haaglanden olv de provincie 2x/jr
Afhandelen wateradviezen binnen gestelde termijn	100%	100%

De doelen binnen stedelijk waterbeheer hebben geen prestatie indicator. Voor de inrichting van de planvorming op basis van de principes van strategisch omgevingsmanagement en de afhandeling van wateradviezen is een streefwaarde (100%) benoemd.

3.1.2 Financiën 2016

Exploitatie Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2016	Mutaties kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Klimaatadaptatie	172	0	0	172
Veiligheid	12.548	- 808	- 536	11.204
Stedelijk waterbeheer	2.432	0	0	2.432
Totaal	15.153	- 808	- 536	13.809

Veiligheid

In 2015 is overeenstemming bereikt en goedkeuring van de verenigde vergadering verkregen over de uittreding van Delfland uit de GR Beheer Grondwateronttrekking Delft Noord. De voor 2016 begrote bijdrage van € 1,1 miljoen komt hiermee te vervallen.

De actualisatie van de kapitaallasten bedraagt € 0,3 miljoen zodat de mutatie vanuit de Kadernota 2017 per saldo leidt tot een verlaging van € 0,8 miljoen.

Als gevolg van het investeringsvoorstel programmatische aanpak buitengewoon onderhoud 2016 – 2020 (VV februari 2016, nr 46757), wordt er minder geld voor onderhoud aan de regionale en overige watergangen uitgegeven binnen de exploitatie. Na besluitvorming zijn de consequenties voor de exploitatie doorgerekend waarbij is gebleken dat toepassing van Delflands Investeringsbeleid leidt tot een lagere exploitatie ter grootte van € 536.000. Voor de regionale keringen gaat het daarbij om een verlaging van € 331.000 en voor de overige keringen om € 205.000.

Investeringsuitgaven Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmaliijn</i>		
Klimaatadaptatie	0	0
Veiligheid	22.955	21.048
Stedelijk waterbeheer	0	0
Saldo programma	22.955	21.048

Veiligheid

Primaire keringen

De realisatie van de laatste 50 meter verbeteropgave in de primaire kering was in 2016 voorzien. Als gevolg van vertraging bij de door de provincie te doorlopen projectplanprocedure is vertraging opgetreden. Hierdoor zal de uitvoering pas in 2017 afgerond kunnen worden.

Regionale keringen

Binnen de programmaliijn Veiligheid is in de afgelopen periode gewerkt aan de programmatische aanpak van het buitengewoon onderhoud aan de kades. De verenigde vergadering heeft hiervoor in februari van dit jaar een bulkkrediet beschikbaar gesteld. Met de programmatische aanpak wordt met name ingezet op het onderhoud van de meest urgente trajecten. In de voorbereiding worden kansen voor meeliften op andere opgaven meegenomen. Vanwege de benodigde afstemming met en afhankelijkheid van wegbeheerders is de aanpak van de kades met wegen een uitdaging. Naar verwachting wordt dit jaar 14,6 kilometer buitengewoon onderhoud aan kades gepleegd waarvan 7 kilometer groene kades, 3 kilometer kades met wegen en 4,6 kilometer complexe kades. Dit is meer dan de (in het uitvoeringsprogramma van het WBP) geplande 10,5 kilometer. Dit is een positief effect van de programmatische Aanpak.

Overige keringen

De stabiliteit van 7 trajecten polderkade (4.350 meter) moet worden verbeterd als gevolg van de stopzetting van de grondwateronttrekking in Delft-Noord. Bij een tweetal trajecten zou Delfland meeliften op werkzaamheden die de gemeente Pijnacker-Nootdorp samen met de provincie zou uitvoeren. De provincie heeft de financiering van het project bevroren vanwege veranderende prioriteitstelling. Delfland pakt nu zelfstandig de uitvoering van alle 7 trajecten tegelijkertijd op. Eén van de trajecten (1.100 meter) wordt naar verwachting begin 2017 gerealiseerd. Een separaat voorstel wordt hiertoe ter besluitvorming aan de verenigde vergadering voorgelegd.

3.1.3 Risicomanagement

GR Beheer Grondwateronttrekking Delft-Noord

Delfland is op 1 januari 2016 uit de Gemeenschappelijke Regeling Beheer Grondwateronttrekking Delft-Noord getreden. Momenteel vindt de vereffening van de GR plaats. Als gevolg van gesprekken met de belastingdienst over BTW-verplichtingen, wordt de vereffening pas na de zomer van 2016 afgerond.

De verwachting is dat de eventuele betalingen aan de belastingdienst betaald kunnen worden uit het batig saldo van de GR.

3.2 Gezond, schoon en zoet water

Het programma Gezond, schoon en zoet water bestaat uit vier programmalijnen:

- Zelfvoorzienend en kringloopsluiting (prestatie-indicator in ontwikkeling)
- Chemische waterkwaliteit
- Lokale knelpunten (prestatie-indicator in ontwikkeling)
- Zwemwater

3.2.1 Prestatie-indicatoren

Chemische waterkwaliteit

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Realisatie (o.b.v. waterkwaliteitsrapportage 2015)
Stikstofgehalte West- en Oostboezem max. 2,4 en 2,0 mg/l in 2021	3,3 en 2,2 mg/l	3,0 en 2,3 mg/l
% bestrijdingsmiddelen en gemiddelde concentratie in 2021 resp. lager dan 5% en 0,1 µg/l	8,0% & 0,15 µg/l	7,2% & 0,18 µg/l

De waterkwaliteit voldoet niet aan de normen. De Waterkwaliteitsrapportage 2015 laat zien dat de daling in stikstof- en fosfaatconcentraties, volgens de langjarige ontwikkeling, stagneert. De concentraties en aantallen bestrijdingsmiddelen laat in de Waterkwaliteitsrapportage 2015 zelfs een verslechtering zien. Met name de emissies vanuit de glastuinbouw blijven een belangrijk aandachtspunt.

Zwemwater

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Aantal zwemwaterlocaties dat voldoet aan de bacteriële norm	15	14
Aantal zwemwaterlocaties waar maatregelen zijn genomen met een negatief zwemadvies van maximaal 3 weken	6	6

Het totaal aantal zwemlocaties is gedaald naar 14. Alle 14 zwemwaterlocaties voldoen nu aan de norm. Tot nu toe zijn dit jaar op de locaties waterspeeltuin Korftlaan in Delft, het Delftse Hout in Delft, waterspeeltuin Tanthof in Delft en Plas Wilhelminapark in Rijswijk overschrijdingen voor bacteriële verontreinigingen gemeld. Aan het einde van het zwemseizoen (1 mei tot 1 oktober) kan op basis van de gegevens van de laatste 4 jaar de realisatie voor 2016 worden bepaald.

Ook voor de andere prestatie-indicator geldt dat pas aan het einde van het zwemseizoen de balans kan worden opgemaakt. Tot juni is er 1 week een negatief zwemadvies afgegeven voor de zwemwaterlocaties waar maatregelen zijn genomen.

3.2.2 Financiën 2016

Exploitatie Gezond, schoon en zoet water

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2016	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Zelfvoorzienend en kringloopsluiting	306	0	- 35	271
Chemische waterkwaliteit	1.454	0	0	1.454
Lokale knelpunten en kansen	97	35	50	182
Zwemwater	411	183	- 50	544
Coördinatie beheer	43	0	35	78
Totaal	2.312	218	0	2.530

Als uitvloeisel van de effecten van jaarrekening 2015 stijgen de kapitaallasten bij zowel Lokale knelpunten en kansen (€ 35.000) als bij Zwemwater (€ 183.000). Binnen het programma Gezond, schoon en zoet water zijn in de uitvoering lichte wijzigingen in de realisatiekosten naar voren gekomen, deze worden binnen het programma opgevangen.

Investeringsuitgaven Gezond, schoon en zoet water

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmalijn</i>		
Zelfvoorzienend en kringloopsluiting	125	125
Chemische waterkwaliteit		
Lokale knelpunten	320	540
Zwemwater	600	813
Saldo programma	1.045	1.478

Lokale knelpunten

De hogere ramingen voor 2016 hebben te maken met een grotere mate van zekerheid over de realisatie in 2016 dan bij de begroting was ingeschat. Daarom zullen de investeringsuitgaven in 2016 hoger zijn dan begroot.

Zwemwater

Een grotere mate van zekerheid over de realisatie in 2016 dan bij de begroting was ingeschat met betrekking tot de verbetermaatregelen bij zowel het zwemwater Plas Wilhelminapark in Rijswijk als de Plas Prinsenbos in Westland (Naaldwijk) vergen hogere investeringsuitgaven dan in de begroting voorzien (€ 213.000).

3.2.3 Risicomanagement

Chemische waterkwaliteit

Voor het verbeteren van de chemische waterkwaliteit is Delfland sterk afhankelijk van het naleven van wet- en regelgeving op het gebied van waterkwaliteit. Eenduidige communicatie over dit onderwerp is van groot belang, zodat maximaal draagvlak kan worden verkregen voor de te nemen maatregelen. Bovendien is door het vertrek van personeel de kans aanwezig dat de gestelde doelen verder onder druk komen te staan.

In 2016 wordt het watersysteem extra doorgespoeld. Vanwege een defecte pomp bij gemaal Winsemius heeft het doorspoelen in de maanden april en mei slechts op halve kracht plaats kunnen vinden. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat de beoogde chemische waterkwaliteit niet wordt gehaald. De defecte pomp is inmiddels gerepareerd.

Zwemwater

Het risico bestaat dat door de defecte pomp bij de waterspeeltuin Korftlaan in Delft aan het einde van het zwemseizoen de prestatie-indicator voor bacteriële verontreinigingen niet wordt gehaald. In overleg met de beheerder is actief gezocht naar de herkomst van de verontreiniging en zijn passende verbetermaatregelen genomen.

Door de relatief warme winter 2015/2016 en daardoor optredende natuurlijke processen worden er inmiddels in diverse plassen blauwalgen aangetroffen, waardoor het risico bestaat dat de norm ten aanzien van het aantal weken negatief zwemadvies, niet wordt gehaald. In de Krabbeplas in Vlaardingen en Delftse Hout in Delft zijn, net als in 2015, voorzorgsmaatregelen genomen door het toedienen van waterstofperoxide. Het risico blijft bestaan dat (natuurlijke) blauwalgengroei opnieuw optreedt vier tot zes weken na toepassing van de waterstofperoxide dosering.

3.3 Watersysteem

Het programma Watersysteem bestaat uit de volgende drie programmalijnen:

- Integraal watersysteem
- Grondwater en bodemdaling
- Vaarwegsysteem.

3.3.1 Prestatie-indicatoren

Binnen het programma Watersysteem is het beleid nog in ontwikkeling om tot een juiste toetsmaat te komen.

Integraal watersysteem: waterkwantiteit

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Elke planperiode van zes jaar zijn alle polders getoetst aan de normen voor wateroverlast en knelpunten in beeld gebracht	10	10

3.3.2 Financiën 2016

Exploitatie Watersysteem

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2016	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Integraal watersysteem	32.346	867	73	33.286
Grondwater en bodemdaling	26	0	0	26
Vaarwegsysteem	148	0	0	148
Totaal	32.520	867	73	33.460

Integraal watersysteem

De mutatie van € 867.000 betreft voornamelijk de actualisatie van de kapitaallasten. Daarnaast is in dit bedrag extra budget geraamd voor de verplichte KRW-bijdrage van Delfland (€ 175.000). Deze post was bij het opstellen van de begroting 2016 abusievelijk niet meegenomen.

Op dit moment loopt een groot aantal planvormingsprocessen. Tevens is merkbaar dat de economie weer is aangetrokken, hetgeen heeft geleid tot meer initiatieven van derden. Om de planvorming, watertoets en vergunningverlening technisch inhoudelijk met analyses van het watersysteem goed te kunnen ondersteunen is extra capaciteit ingehuurd. Dit leidt tot € 73.000 overschrijding van het exploitatiebudget voor advieskosten.

Delfland heeft met de gemeente Delft afspraken gemaakt over het realiseren van een Aquaflowsysteem op locatie Loden Vloer in Delft. Op 24 september 2015 heeft de verenigde vergadering ingestemd om een bijdrage in de kosten te nemen van maximaal € 40.000. Het Aquaflowsysteem is inmiddels aangelegd en wordt opgeleverd. Na de zomer wordt door de gemeente Delft een eindfactuur op basis van nacalculatie ingediend.

Voor het project Dynamische inzet gietwaterbassins (DIG) is een opschaling van één naar tien deelnemende tuinders voorzien. Om dit ICT-technisch op een verantwoorde wijze uit te voeren is de planning aangepast. Hierdoor is het budget in de voorgaande jaren ten gunste van de algemene middelen gebracht en dient alsnog in 2016 een eenmalig budget voor kosten DIG te worden opgenomen (€ 150.000).

Omdat er dit jaar meer onderhouds vervangingen worden uitgevoerd met separate investeringsbudgetten als gevolg van de Nota investeringen en activabeleid, worden de kosten niet ten laste van de exploitatie 2016 gebracht. Hierdoor kan de begroting voor 2016 met € 190.000 naar beneden worden bijgesteld.

De beheerplannen voor baggeren en onderhoud watergangen zijn geactualiseerd. Uit de actualisatie blijkt dat er voor baggeren € 300.000 minder in de voorziening kan worden gestort, maar dat voor onderhoud watergangen € 300.000 meer benodigd is. Per saldo is sprake van een budgetair neutrale verschuiving.

Investeringsuitgaven Watersysteem

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmaliijn</i>		
Integraal watersysteem	8.807	8.081
Grondwater en bodemdaling	188	0
Vaarwegsysteem	125	0
Saldo programma	9.120	8.081

Integraal watersysteem

Door de gemeente Leidschendam-Voorburg worden de parken Waterspoorpark en park 't Loo geheel vernieuwd en opgeknapt. In deze werkzaamheden zit ook een grote waterbergings-component. Delfland heeft hiervoor met de gemeente afspraken gemaakt: 50% wordt vooraf betaald en 50% na oplevering van het werk op basis van nacalculatie. Deze werkzaamheden zijn echter vertraagd. Oplevering en betaling zal in 2017 geschieden waardoor in 2016 de uitgaven naar verwachting € 0,8 miljoen lager zijn.

De waterberging Oude polder van Pijnacker is vertraagd en de uitgaven voor 2016 zijn € 0,3 miljoen lager. Dit project, waarvan de kaden (deels als weglichaam) door de gemeente Pijnacker-Nootdorp is uitgevoerd, is vertraagd doordat de voorbelasting van de aan de berging grenzende weg langer moet blijven liggen om de juiste zetting te bereiken.

In de begroting 2016 zijn investeringsuitgaven abusievelijk geraamd onder de programmaliijnen *Grondwater en bodemdaling* en *Vaarwegsysteem*. Alle investeringsuitgaven binnen het programma Watersysteem vallen echter geheel onder de programmaliijn *Integraal watersysteem*.

Bijstelling investeringsplan (IP) en –krediet (IK) per project

(bedragen * € 1.000)	IP	IK	Mutatie IP	Mutatie IK	IP Burap	IK Burap
Poldergemaal Bergboezem Berkel (701696)	3.206	3.206	244	244	3.450	3.450
Gemaal Lage broekpolder (701702)	775	752	0	8	775	760
Boostergemaal Kerstenjewetering (701748)	3.535	3.440	0	24	3.535	3.464
Waterberging Akkerdijkse polder (701790)	525	486	85	101	610	587
Vispassage Bergboezem Berkel (701795)	425	425	40	40	465	465
Watergangen/duikers Lage Abtswoudse pld. (701841)	140	132	13	13	153	145
Gemaal Klaas Engelbrechts-polder (701843)	2.490	2.393	350	350	2.840	2.743
Duiker Hoefweg, De Lier (701859)	90	90	2	2	92	92
	11.186	10.924	734	782	11.920	11.706

Toelichting

701696 Poldergemaal Bergboezem Berkel, 701795 Vispassage Bergboezem Berkel

Met de uitvoering is gelijktijdig een vispassage aangelegd. Deze vispassage bleek direct na de aanleg te verzakken. Doordat de aannemer dit moest herstellen, konden de laatste werkzaamheden aan het gemaal niet worden uitgevoerd.

701702 Gemaal lage broekpolder, 701748 Boostergemaal Kerstenjewetering, 701859 Duiker Hoefweg, De Lier

Een aanvullend investeringskrediet en -plan (alleen 701859) is nodig als gevolg van enige extra werkzaamheden.

701790 Waterberging Akkerdijkse polder

Tijdens de voorbereiding van dit project is een groot aantal bezwaren binnen gekomen. Het gevolg hiervan was dat het plan moest worden aangepast. Dit heeft geleid tot een hogere raming van de kosten van de werkzaamheden. Gunning van het werk zal medio 2016 geschieden.

701841 Watergangen en duikers Lage Abstwoudse polder
De aanbesteding viel duurder uit dan eerder was geraamd.

701843 Gemaal Klaas Engelbrechtspolder

Bij het gemaal was in eerste instantie geen vispassage voorzien. Vanuit oogpunt van vismigratie is het gewenst deze wel mee te nemen met de verdere voorbereiding en bouw van het gemaal. Door de aanleg nu mee te nemen in het project is een synergie voordeel te behalen waardoor de vispassage circa € 50.000-€ 75.000 voordeliger uitvalt. Daarnaast is het ontwerp van de waterhuishouding verder uitgewerkt, waaruit gebleken is dat vanwege de stroomsnelheid een duiker moet worden vergroot en er toch een stuk beschoeiing extra nodig is.

3.3.3 Risicomanagement

Inundatie

In de loop van 2016 komen de uitkomsten beschikbaar van de gevoeligheidsanalyse van de wateroverlastopgave op basis van de nieuwe inzichten in het huidige en toekomstige klimaat. Naar verwachting neemt de opgave fors toe. Dit kan gevolgen hebben voor de doelstelling van Delfland om in 2021 98% van het beheergebied op orde te hebben.

Beheersmaatregel: Vanaf 2018 zal in de meerjarenraming een bedrag worden opgenomen op basis van de laatste klimaatscenario's. Daarnaast zal een strategie worden ontwikkeld hoe hiermee om te gaan (communicatie gebiedspartners, doelen).

KRW, ecologie

De positieve effecten van de getroffen maatregelen, het aanleggen van natte ecologische zones (NEZ), kunnen nog niet onderbouwd worden. Hiervoor zal in 2019 op basis van de door STOWA ontwikkelde sleutelfactoren analyses worden gedaan waarover de verenigde vergadering zal worden geïnformeerd. Naar verwachting zijn op dat moment de kennisontwikkeling en omstandigheden in het veld zover dat er uitspraken gedaan kunnen worden over de effectiviteit van maatregelen. Naar verwachting zal het effect voldoende zijn om in 2027 aan de KRW te voldoen.

Beheersmaatregel: In de financiering van het investeringsbudget voor NEZ is een bijstuurmoment ingebouwd in 2019. Daarnaast wordt in het programma gekeken of alternatieve manieren van het verbeteren van ecologie (onder andere door ander beheer en onderhoud of drijvende eilanden) mogelijk zijn om op die wijze de doelstelling te behalen.

3.4 Afvalwaterketen en zuiveren

Het programma Afvalwaterketen en zuiveren bestaat uit vier programmalijnen:

- Transporteren en zuiveren
- Hergebruik grondstoffen
- PPS-contract
- Samenwerken in de afvalketen.

3.4.1 Prestatie-indicatoren

Binnen het programma Afvalwaterketen en zuiveren worden er geen afwijkingen verwacht ten opzichte van de begroting 2016.

Transporteren en zuiveren

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Voldaan aan afspraken transporteren stedelijk afvalwater (de afnameverplichting)	100%	100%
Voldaan aan wettelijke eisen zuiveren afvalwater en slibverwerking	100%	100%

Hergebruik grondstoffen

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Percentage eigen energieopwekking	48%	> 48%
Percentage hergebruik effluent	0%	0%
Percentage terugwinning fosfaat uit slib	0%	0%
Aantal zuiveringen waarvoor voorbereidende maatregelen zijn getroffen voor de doorontwikkeling naar zoetwaterfabrieken	0	0

PPS-contract

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Voldaan aan afspraken transporteren stedelijk afvalwater	100%	100%
Voldaan aan wettelijke eisen zuiveren afvalwater en slibverwerking	100%	100%

Samenwerken in de afvalwaterketen

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Percentage minder stijging van kosten en heffingen in de afvalwaterketen ten opzichte van 2010	7,5%	7,5%
Mate waarin projecten zijn uitgevoerd ten behoeve van bestuurlijke afspraken voor vermindering en verbetering van kwaliteit in NAD en ROSA (% uitvoering projecten conform afspraken)	60%	60%

3.4.2 Financiën 2016

Exploitatie Afvalwaterketen en zuiveren

(bedragen * € 1.000)	Begroting 2016	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmaliijn</i>				
Transporteren en zuiveren *)	18.955	0	0	18.955
Hergebruik grondstoffen	266	0	0	266
PPS-contract	82.401	- 2.391	0	80.010
Samenwerken afvalwaterketen	1.180	2.288	0	3.469
Subtotaal	102.803	- 103	0	102.700
Storting in Reserve Tariefdemping zuiveringsheffing		1.300		1.300
Totaal	102.803	1.197	0	104.000

PPS-contract

In de kadernota is de structurele verlaging op de begrote dienstverleningsvergoeding van de PPS vastgelegd. De realisatie van de indices (Inflation, Salaries, Electricity, Chemicals, Maintenance & Equipment en Civil Works) hebben zich gunstiger ontwikkeld dan voorzien (voordeel € 1,1 miljoen).

Herfinanciering PPS

Vanaf 15 juni 2016 is de herfinanciering van het PPS een feit na het vaststellen van het supplemental agreement PPS van 17 mei 2016 door de verenigde vergadering. Het effect van de herfinanciering van de PPS op de exploitatie wordt als begrotingsmutatie verwerkt in de Burap voor 2016 en in de meerjarenraming voor de periode 2017-2021. Voor 2016 bedraagt het voordelig exploitatieresultaat € 1,3 miljoen. Het voordeel wordt overeenkomstig de Kadernota 2017 toegevoegd aan de Reserve Tariefdemping zuiveringsheffing.

Samenwerken in de afvalketen

In de verenigde vergadering van 17 december 2015 is besloten de investering van het project Optimalisatie van het Afvalwater Systeem (OAS-De Groote Lucht) te financieren vanuit een daartoe in te stellen voorziening. In 2016 vindt een storting plaats in deze voorziening ten laste van de exploitatie (nadeel € 2,3 miljoen).

Investeringsuitgaven Afvalwaterketen en zuiveren

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmaliijn</i>		
Transporteren en zuiveren	100	100
Hergebruik grondstoffen	400	300
PPS-contract	0	0
Samenwerking in de afvalwaterketen	200	0
Saldo programma	700	400

Hergebruik grondstoffen

Dit betreft een geringe bijstelling van diverse projecten (€ 0,1 miljoen lager).

Samenwerken in de afvalketen

De projecten behorende bij de Optimalisatie Afvalwater Systeem (OAS) De Groote Lucht worden vanaf 2016 gedekt vanuit een daartoe in te stellen voorziening (€ 0,2 miljoen lager).

3.4.3 Risicomanagement

De in de begroting 2016 vermelde risico's met betrekking tot het verleggen van persleidingen en de pompcapaciteit van het gemaal Morsestraat zijn komen te vervallen.

3.5 Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

Het programma Innovatie, duurzaamheid en financiële producten bestaat uit de volgende twee programmalijnen:

- Innovatie en duurzaamheid
- Financiële producten.

3.5.1 Prestatie-indicatoren

Binnen het programma Innovatie, duurzaamheid en financiële producten worden er geen afwijkingen verwacht ten opzichte van de begroting 2016.

Innovatie en duurzaamheid

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Vermindering energieverbruik minimaal 2% per jaar	0,5%	0,5%
Eigen energieopwekking minimaal 40%	45%	45%
Vermindering CO2 uitstoot minimaal 30% t.o.v. 1990	30%	30%

Financiële producten

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Tijdig opleveren kwalitatief goede P&C producten	5	5

3.5.2 Financiën 2016

Exploitatie Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

(bedragen * € 1.000)	Oorspronkelijke begroting 2016 (na techn.wijz.)	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Innovatie en duurzaamheid	4.091	0	- 10	4.081
Financiële producten	4.464	96	512	5.072
Totaal	8.555	96	502	9.153

Financiële producten

Als uitvloeisel van de effecten van jaarrekening 2015 stijgen de kapitaallasten met € 96.000. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 450.000 aan verkoopopbrengsten. De daadwerkelijke verkoopopbrengsten bedragen naar verwachting € 50.000. Daarnaast zullen de kosten voor externe ondersteuning lager uitvallen (€ 50.000).

Investeringsuitgaven Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmaliijn</i>		
Innovatie en duurzaamheid	0	0
Financiële producten	526	90
Saldo programma	526	90

In de oorspronkelijke begroting was ten onrechte in programmaliijn financiële producten een bedrag geraamd voor migratie naar de cloud en ICT kosten nieuwe huisvesting (€ 475.000). Deze investeringsuitgaven vormen onderdeel van programmaliijn Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening (zie 3.6.2).

De verkenning van het nieuwe financiële systeem (update van GIDS) vergt uitbreiding van de externe inhuur. Het investeringsvolume 2016 wordt met € 39.000 bijgesteld naar € 90.000.

3.5.3 Risicomanagement

Er worden geen afwijkingen verwacht ten opzichte van de in de begroting genoemde risico's.

3.6 Bestuur, organisatie en instrumenten

Het programma bestuur, organisatie en instrumenten bestaat uit de volgende vier programmalijnen:

- Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening
- Coördinatie, regulering en toezicht
- Waterbewustzijn en communicatie
- Crisisorganisatie.

3.6.1 Prestatie-indicatoren

Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2016	Prognose 2016
Algemene medewerkerstevredenheid	6,8	7,1
Beschikbaarheid informatie binnen en buiten Delfland	*)	*)

*) het proces handhaving gegevenskwaliteit is geïmplementeerd en daarmee is de streefwaarde gerealiseerd.

De score is gebaseerd op het medewerkersonderzoek gehouden begin mei 2016. Voor de overige programmalijnen moeten de prestatie-indicatoren nog verder uitgewerkt worden hetgeen in de begroting 2017 zijn beslag krijgt.

3.6.2 Financiën 2016

Exploitatie Bestuur, organisatie en instrumenten

Personeelskosten

Op het totaal van de personeelsbegroting van € 45 miljoen wordt naar verwachting € 1,2 miljoen niet uitgegeven. Dit heeft meerdere oorzaken:

- In de begroting is rekening gehouden met premiestijgingen voor pensioen en in het kader van de Zorgverzekeringswet. De kosten hiervan zijn te hoog ingeschat (meevaller van € 0,5 miljoen);
- De stelpost voor indexering van de loonkosten (raming € 1,3 miljoen) is te hoog ingeschat (meevaller van € 0,6 miljoen);
- De nieuwe afspraken over het declareren van woon-werkverkeer zorgt voor verlaging van de reiskosten (meevaller van € 0,1 miljoen).

Omdat de personeelsbegroting achteraf wordt versleuteld over alle programma's, wordt de bijstelling van de prognose niet gepresenteerd in de cijfers van het programma Bestuur, organisatie en instrumenten (maar voorlopig geparkeerd in paragraaf 3.7.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).

Bijstelling van de prognose wordt voor de volgende posten wel gepresenteerd in de cijfers van het programma Bestuur, organisatie en instrumenten.

(bedragen * € 1.000)	Oorspronkelijke begroting 2016 (na techn.wijz.)	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Organisatieontwikkeling, sturing, informatievoorziening	18.120	- 29	- 237	17.855
Coördinatie regulering en toezicht	6.017	0	- 30	5.987
Waterbewustzijn en communicatie	1.436	0	0	1.436
Crisisorganisatie	820	0	20	840
Totaal	26.394	- 29	- 247	26.119

Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening

De mutatie van € 29.000 betreft een actualisatie van de kapitaallasten.

De prognose Burap ter grootte van € 237.000 laten zich als volgt verbijzonderen:

- Correctie dubbeltelling onderhoudskosten E-dienstverlening (- € 150.000);
- Uitlenen personeel aan Rijkswaterstaat, Rijnland en Delfluent (- € 100.000);
- Ondersteuning voor project SLIM2/inkoopproces(+ € 75.000);
- Herijking diverse budgetten (- € 62.000).

Coördinatie, regulering en toezicht

Er is prioriteit gegeven aan het vaststellen van het mandaatbesluit en afstemming van het keringen deel met de provincie. Als gevolg hiervan is enige vertraging opgelopen bij het opstellen van de integrale legger en worden navenant lagere advieskosten verwacht (- € 30.000).

Crisisorganisatie

In verband met de invoering van de herziene structuur van de calamiteitenorganisatie worden extra opleidingskosten verwacht.

Investeringsuitgaven Bestuur, organisatie en instrumenten

(bedragen * € 1.000)	Geraamde investeringsuitgaven 2016	
	Oorspr. begroting	Burap
<i>Programmaliijn</i>		
Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening	13.575	13.925
Coördinatie, regulering en toezicht	0	0
Waterbewustzijn en communicatie	0	0
Crisisorganisatie	0	0
Saldo programma	13.575	13.925

Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening

Voor een totaalbedrag van € 350.000 worden reeds geplande en begrote ICT-investeringen vervroegd gestart: migratie MS-applicaties naar de cloud (€ 175.000 in 2016, totaalkrediet van € 0,6 miljoen door de verenigde vergadering verleend op 7 juli 2016), investeringen in E-dienstverlening (€ 50.000) en aansluitingen op basisadministraties (€ 75.000). Voor de ICT-kosten in de nieuwe huisvesting is conform eerdere afspraken met de de verenigde vergadering op 7 juli 2016 een totaalkrediet van € 550.000 verleend, waarvan € 50.000 voor 2016.

Bijstelling investeringsplan (IP) en -krediet (IK) per project

(bedragen * € 1.000)	IP	IK	Mutatie IP	Mutatie IK	IP Burap	IK Burap
Aansluiten op basisregistratie (701546)	300	300	- 150	- 150	150	150
Totaal	300	300	- 150	- 150	150	150

De investering in de aansluiting op de basisadministraties wordt niet alleen vervroegd, maar ook kan het totaalkrediet naar benden worden bijgesteld. De aansluiting wordt geëffectueerd door meer gebruik te maken van interne capaciteit in plaats van externe inhuur. Ook kan het totaalkrediet voor de MS-migratie worden bijgesteld. Vanwege peildatum 30 juni 2016 is de wijziging waartoe in de verenigde vergadering van 7 juli 2016 is besloten, niet in het overzicht opgenomen.

3.6.3 Risicomanagement

Er worden geen afwijkingen verwacht ten opzichte van de in de begroting genoemde risico's.

3.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het programma algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien bestaat uit de volgende twee programmalijnen:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves.

3.7.1 Financiën 2016

Exploitatie Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen * € 1.000)	Oorspronkelijke begroting 2016	Mutaties Kadernota	Prognose Burap	Prognose 2016
<i>Programmalijn</i>				
Algemene dekkingsmiddelen	- 209.206	- 1.500	- 1.083	- 211.789
Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves	4.680	- 3.252	- 2.402	- 973
Totaal	- 204.526	- 4.752	- 3.485	- 212.762

Toelichting afwijking exploitatie

Algemene dekkingsmiddelen (belastingopbrengsten)

Bij de Kadernota 2017 zijn de opbrengsten 2016 met € 1,5 miljoen verhoogd. Met name als gevolg van de bestandsschoning in oktober 2015 door de Regionale Belasting Groep (RBG) bleek dat het aantal huishoudens en vervuilingseenheden (woningen) hoger is dan begroot. Op basis van de informatie per 30 juni 2016 van de RBG is het verwachte aantal huishoudens en vervuilingseenheden en de WOZ-waarde beperkt verder omhoog bijgesteld. Hierdoor nemen de verwachte belastingopbrengsten in 2016 nog eens extra toe met € 0,3 miljoen tot in totaal € 1,8 miljoen.

Daarnaast is de verwachting dat bij de zuiveringsheffing (woningen) het bedrag aan oninbaarheid circa € 0,75 miljoen lager zal uitvallen dan in de begroting is aangenomen. In de begroting is er rekening mee gehouden dat voor circa 30.000 vervuilingseenheden (v.e.) wel aanslagen worden opgelegd maar uiteindelijk niet zullen worden geïnd. Als gevolg van het gewijzigde kwijtscheldingsbeleid is deze raming 17.000 v.e. hoger dan voorgaande jaren. De oninbaarheid als gevolg van het nieuwe kwijtscheldingsbeleid lijkt mee te vallen. Op basis van de ervaringen tot en met juni 2016 kan het aantal v.e. dat oninbaar is met 8.000 v.e. neerwaarts worden bijgesteld (€ 0,75 miljoen).

Er zijn twee redenen om voorzichtig te zijn met deze inschatting: ervaringscijfers ontbreken en de beschikbare cijfers zijn tot en met juni en mogelijke oninbaarheid zal naar verwachting pas in het tweede halfjaar optreden. De huisbezoeken zijn immers pas sinds april gestart, zodat nog lastig is te voorspellen wat de definitieve oninbaarheid zal zijn.

De mutaties vanuit de Kadernota en de Burap leiden in totaal tot € 2,6 miljoen extra belastingopbrengsten waarbij de uitsplitsing is gemaakt naar watersysteemheffing en zuiveringsheffing. Een meer gedetailleerde uitsplitsing is gemaakt in bijlage II.

Ontwikkeling Watersysteemheffing

Belastingsoort	Eenheid	Volumeontwikkeling			Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
		Aantal	Aantal	Delta Eenheden (B-A)	Begroting	Prognose	Delta (D-C)
		Begroting 2016 (A)	Burap 2016 (B)		2016 (C)	2016 (D)	
-ingezetenen	huishoudens	492.000	499.900	7.900	58.007	58.938	931
-gebouwd	woz (in mld.)	128.082	129.310	1.228	35.094	35.431	337
-overige					3.488	3.490	2
Kwijtschelding		54.120	55.000	880	- 6.381	- 6.485	- 104
Oninbaarheid	huishoudens	7.380	7.500	120	- 870	- 883	- 13
Totaal opbrengsten					89.338	90.491	1.153

Ontwikkeling Zuiveringsheffing

Belastingsoort	Volumeontwikkeling				Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
	Eenheid	Aantal	Aantal	Delta Eenheden (B-A)	Begroting	Prognose	Delta (D-C)
		Begroting 2016 (A)	Burap 2016 (B)		2016 (C)	2016 (D)	
Zuiveringsheffing	vervuilingseenh.	1.431.600	1.433.900	2.300	135.215	135.937	722
Kwijtschelding	vervuilingseenh.	101.404	102.300	896	- 4.789	- 4.831	- 42
Oninbaarheid *)	vervuilingseenh.	32.583	32.583	0	- 3.572	- 2.822	750
Totaal opbrengsten					126.854	128.284	1.430

*) hierin is het volume effect van oninbaarheid bij kwijtschelding nog niet inbegrepen.

Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves

Deze programmaliijn bevat diverse kosten en opbrengsten die in de Burap niet verbijszonderd worden naar overige programmaliijnen. Per saldo gaat het om voordelige mutaties vanuit de Kadernota 2017 van € 3,3 miljoen en prognose Burap van € 2,4 miljoen.

Mutaties Kadernota 2017

Een deel van de bij de Kadernota 2017 verwachte ruimte is ook van toepassing in 2016: de actualisatie van de kapitaallasten (€ 1,6 miljoen) en het verlaging van de post voor onvoorzien uitgaven (€ 0,2 miljoen).

De uitwerking van het VV-besluit van november 2015 met betrekking tot de aanpassing van de Nota reserves en voorzieningen heeft geleid tot de volgende mutaties:

- De maximale omvang van de Egalisatiereserve renteomslag is bepaald op 2% van de boekwaarde van de activa waarover rente wordt berekend (€ 1,2 miljoen);
- Het opheffen van de Reserve onderhoud bruggen (€ 0,3 miljoen).

Prognose Burap

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Prognose	Voordelig / Nadelig
Personeelskosten	- 1.200	Voordelig
Afronden investeringsprojecten	750	Nadelig
Terugvordering BTW	- 730	Voordelig
Stelpost direct beïnvloedbare kosten	- 1.000	Voordelig
Diverse overige effecten	- 222	Voordelig
Totaal	- 2.402	Voordelig

Personeelskosten

De bijstelling van de prognose van de personeelsbegroting wordt in deze algemene paragraaf gepresenteerd, omdat pas achteraf versleuteling plaats vindt over alle programma's. Zie voor een inhoudelijke toelichting het programma Bestuur, organisatie en instrumenten (3.6.2).

Afronden investeringsprojecten

Op grond van de nota Investerings en activabeleid (IAB) komen de kosten van nazorg ten laste van de exploitatie. Op basis van de werkelijke directe kosten tot en met juni zal in 2016 naar verwachting in totaal een bedrag voor nazorg van € 750.000 ten laste van de exploitatie worden gebracht. Onderstaande tabel geeft de verdeling over de programma's.

Kosten nazorg per programma

Programma (bedragen * € 1.000)	Burap 2016
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	124
Gezond, schoon en zoet water	53
Watersysteem	573
Totaal	750

Terugvordering BTW

Voor een viertal projecten die in de afgelopen jaren zijn gerealiseerd en pas recent zijn afgesloten, wordt de betaalde BTW teruggevorderd. Dit leidt tot een eenmalige bijzondere bate van € 730.000.

Stelpost direct beïnvloedbare kosten

De verwachting is dat de uiteindelijke realisatie van de direct beïnvloedbare kosten zoals (technische) advieskosten en onderhoud computerapparatuur, achterblijft bij de prognoses. Om die reden is in deze Burap een stelpost opgenomen van € 1,0 miljoen waarmee onderschrijvingen kunnen worden opgevangen. Het doel van deze mutatie is om het uiteindelijke jaarresultaat over 2016 zo goed mogelijk te benaderen.

Diverse overige effecten

Bij de jaarrekening 2015 waren kosten voorzien die vrijvallen; dit levert een voordeel op van € 295.000. Enkele overige correcties leveren per saldo een nadeel op van € 73.000.

Algemene kredieten en voorziening met betrekking tot investeringen

Algemeen onderzoekskrediet (700739)

Het algemeen onderzoekskrediet is bestemd voor het doen van onderzoek om te komen tot een betrouwbaar en realistisch investeringsplan. Uit dit krediet worden tijdelijk onderzoekskredieten verstrekt die op enig moment weer worden teruggestort en opnieuw kunnen worden aangewend voor nieuwe onderzoeken. De hoogte van het algemeen onderzoekskrediet bedraagt € 3,0 miljoen. Per 30 juni 2016 is in totaal € 1,8 miljoen aan onderzoekskredieten beschikbaar gesteld. De onderstaande tabel geeft de verdeling van het beschikbaar gestelde krediet per programma.

Algemeen onderzoekskrediet (bedragen * € 1.000)	Burap 2016
Beschikbaar	3.000
<i>Beschikbaar gesteld per programma:</i>	
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	16
Gezond, schoon en zoet water	225
Watersysteem	595
Afvalwaterketen en zuiveren	860
Financiën, duurzaamheid en innovatie	90
Beschikbaar per 30 juni 2016	1.214

Krediet 'project onvoorzien' (701723)

Het krediet 'project onvoorzien' is ingesteld ter dekking van de risico's van objectoverstijgende gebeurtenissen. De hoogte van het krediet is door de verenigde vergadering bepaald op 5% van de waarde van het in de begroting opgenomen overzicht van voorgenomen investeringen voor het betreffende begrotingsjaar. Voor 2016 is het krediet bepaald op € 2.395.000 (5% van € 47,9 miljoen).

Per 30 juni 2016 is hiervan € 130.000 aan kredieten beschikbaar gesteld. De onderstaande tabel geeft den verdeling van het beschikbaar gestelde krediet per programma.

Krediet 'project onvoorzien' (bedragen * € 1.000)	Burap 2016
Beschikbaar	2.395
<i>Beschikbaar gesteld per programma:</i>	
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	24
Watersysteem	106
Beschikbaar per 30 juni 2016	2.265

Voorziening onderzoek en ontwikkeling (072040)

Deze voorziening (huidige stand € 210.000) is voor de dekking van de kosten van onderzoek welke niet hebben geleid tot een investeringsproject. In het eerste halfjaar 2016 is geen beroep gedaan op deze voorziening.

3.7.2 Risicomanagement

In 2016 is het nieuwe kwijtscheldingsbeleid van Delfland van kracht geworden. Huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau komen nog in aanmerking voor kwijtschelding van 50% van de aanslag voor de zuiveringsheffing. In de begroting 2016 is een prognose gemaakt over de mate van oninbaarheid. Op basis van de huidige stand van zaken lijken de opbrengsten hoger uit te vallen dan verwacht. Bij de najaarsbrief kan over het effect van het nieuwe beleid een meer betrouwbare conclusie worden getrokken.

4 Financiering en Verbonden partijen

Financiering

Omschrijving (bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2016	Mutatie Kadernota	Prognose 2016
<i>Financieringslasten</i>			
Rentelasten lang- en kortlopende leningen	21,9	- 1,1	20,8
Totaal rente	21,9	- 1,1	20,8
<i>Kapitaallasten toegerekend aan:</i>			
Klimaatadaptatie, veiligheid en stedelijk waterbeheer	6,4	0,3	6,7
Gezond, schoon en zoet water	0,2	0,2	0,4
Watersysteem	16,6	0,6	17,2
Afvalwaterketen en zuiveren	35,5	0,0	35,5
Innovatie, duurzaamheid en financiële producten	0,3	0,1	0,4
Bestuur, organisatie en instrumenten	0,7	0,0	0,7
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2,9	- 0,4	2,5
Totaal kapitaallasten	62,7	0,8	63,5
Totaal effect		- 0,3	

De kapitaallasten van de gereedgekomen investeringsprojecten worden bij het opstellen van de begroting toegerekend aan de verschillende programma's. Bij het opstellen van de begroting 2016 (medio 2015) is niet bekend welke lopende investeringen daadwerkelijk in 2015 gereedkomen en hoe de verdeling van de kapitaallasten over de programma's is. In verband hiermee is bij de begroting bij het programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien een stelpost kapitaallasten opgenomen. Op basis van de bij de jaarrekening 2015 gereedgemelde investeringen vindt in deze Burap een toerekening plaats vanuit deze stelpost naar de verschillende programma's.

Verbonden partijen

GR AQUON

In 2013 heeft de verenigde vergadering uitgesproken per 1 januari 2017 uit de GR Aquon te willen treden, tenzij is gebleken dat Aquon concurrerend is in de markt waarop zij actief is. In juli 2016 is door de verenigde vergadering besloten om deel te blijven nemen in de GR AQUON.

GR Het Waterschapshuis (HWH)

Omdat begin 2015 nog niet te overzien was hoe alle veranderingen van HWH zouden uitpakken, is er voor gekozen om de begroting van 2016 gelijk te laten zijn van die van 2015. Er is toen aangekondigd om begin 2016 met een gewijzigde begroting te komen, aangepast aan de actualiteit. De begroting 2016 van HWH stijgt weliswaar maar het effect voor Delfland is relatief beperkt en leidt daarom niet tot een mutatie in deze Burap. HWH heeft voor het eerst een Meerjarenprogramma (MJP) opgesteld. In dit MJP zijn de lopende programma's en projecten, de verplichte opgaven en de wensen van waterschappen op het gebied van informatievoorziening en ICT samengebracht en geprioriteerd.

GR Slibverwerking

In 2016 is de GR aangepast naar aanleiding van wijzigingen in de wet Gemeenschappelijke Regelingen. De aanpassing is op 4 maart 2016 gepubliceerd in de Staatscourant. Als gevolg van de wijziging bestaat het algemeen bestuur van de GR voortaan uit tien leden, afkomstig uit de dagelijkse besturen van de vijf deelnemende waterschappen. Namens D&H van Delfland nemen twee hoogheemraden zitting in het algemeen bestuur van deze GR.

Bijlage I Buitengewoon onderhoud

Voortgangsrapportage

Voor het uitvoeren van het buitengewoon onderhoud zijn de volgende investeringsplannen vastgesteld en kredieten beschikbaar gesteld. Op projectnummer 701753 worden de lopende projecten afgerond. Op projectnummer 701818 worden geen nieuwe uitgaven gedaan, deze zal aan het eind van het jaar afgesloten worden. Nieuwe projecten worden uitgevoerd op het projectnummer 701916.

Tabel II-1: overzicht verzamelkredieten programmalijn Veiligheid

Nummer	Project	Programma	IP	Uitvoeringskrediet	Uitgegeven t/m juni 2016
701753	BGO Kades in complex stedelijk gebied	Veiligheid	€ 9.500.000	€ 9.500.000	€ 5.937.651
701818	BGO kades met wegen	Veiligheid	€ 6.250.000	€ 2.000.000	€ 447.126
701916	Gecombineerd BGO 2016-2020	Veiligheid	€35.731.000	€ 35.731.000	€ 70.231

In onderstaande tabel is weergegeven wat de voortgang is van de programmatische aanpak 2016-2020 (nummer 701916). Omdat de programmatische aanpak pas opgestart is na de besluitvorming in februari 2016, is de realisatie tot 1 juli 2016 nog beperkt. Het BGO voor de groene kades is aanbesteed en zal de tweede helft van het jaar gerealiseerd worden. Met de gemeente Westland zijn afspraken gemaakt dat het fietspad op de Zwethkade-Noord (trajectlengte van 1827 meter) nog dit jaar wordt opgehoogd met het groot onderhoud aan de wegverharding. Daarnaast worden nog enkele kleinere trajecten wegen op kade gerealiseerd. Van het complex BGO worden de reeds gestartte trajecten afgerond op projectnummer 701753. Alle nieuwe BGO-projecten worden vanuit het projectnummer 701916 opgestart.

Tabel II-2: overzicht programmatische aanpak 2016 - 2020

Programmatische aanpak BGO 2016-2020						
categorie	Programma-totaal 2016-2020(m ¹)	Uitvoerings-programma 1-1-2016 (m ¹)	Gereed op 1-7-2016 (m ¹)	Toegevoegd in 2016 (m ¹)	Uitvoerings-programma 1-7-2016(m ¹)	prognose gereed op 31-12-2016 (m ¹)
groene kades	35.000	5.500	0	1.535	7.035	7.035
wegen op kades ¹⁾	24.600	21.325	71	3.603	24.857	3.000
complex BGO	20.900	14.681	144	6.373	20.913	4.624
Totaal	80.500	41.509	215	11.511	52.805	14.659

¹⁾ deels zijn en worden de wegen met kaden door de gemeente op hoogte gebracht

In onderstaande tabel is weergegeven wat de opgave is conform de veiligheidstoetsing. Dit is de netto opgave voor de programmalijn Veiligheid. Conform de programmatische aanpak worden de urgente trajecten uiterlijk in 2020 gerealiseerd en de minder urgente uiterlijk in 2030.

Tabel II-3: netto opgave o.b.v. veiligheidstoetsing

Netto opgave PZH in meters				
categorie	Opgave toetsing 1-1-2016 (m ¹)	Gereed op 1-7-2016 (m ¹)	Resterend na 30-6-2016	Prognose resterend na 31-12-2016
urgente	11.900	60	11.840	p.m.
Minder urgente	13.100	270	12.830	p.m.
Totaal	25.000	330	24.670	p.m.

701753 Complex Buitengewoon Onderhoud

Tabel II-4: overzicht projecten 701753

Project	Project/Blok naam	IP (VV-bedrag)	Krediet (VV-bedrag)	Prognose gereed 31-12-2016 bruto m ¹ (netto)	Prognose realisatie 2017 e.v. bruto m ¹ (netto)
701753	Complex BGO	€ 9.500.000	€ 808.315	n.v.t.	n.v.t.
701785	Complex BGO, Algemeen 2015	€ 0	€ 650.000	n.v.t.	n.v.t.
701801	BGO Casus	€ 0	€ 164.422	455 (311)	-
701802	BGO Cluster 10 (Den Haag)	€ 0	€ 190.000	713 (420)	-
701803	BGO Cluster 6 (Delft Oost)	€ 0	€ 300.500	918 (163)	-
701804	BGO Cluster 1+2 (Berkel)	€ 0	€ 3.200.000	3003 (843)	-
701805	BGO Cluster 8 (Westland)	€ 0	€ 900.513	1707 (1011)	-
701806	BGO Cluster 3 en 4	€ 0	€ 665.000	682 (462)	-
701809	BGO Cluster minder complex 2015	€ 0	€ 750.000	795 (586)	-
701886	Complex BGO 2020, PMB Alg	€ 0	€ 313.000	n.v.t.	n.v.t.
701914	BGO Cluster zeer complex	€ 0	€ 1.433.250	-	1641 (1121)
701940	Cluster 8 Westland	€ 0	€ 125.000	130 (130)	-
	totaal	€ 9.500.000	€ 9.500.000	8403 (3962)	1641 (1121)

Tabel II-5: uitgave projecten 701753

Project	Project/Blok naam	Prognose realisatie totaal bruto m ¹ (netto)	Uitgegeven t/m juni 2016	Prognose nog uit te geven	Prognose totaal uit te geven
701753	Complex BGO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
701785	Complex BGO, Algemeen 2015	n.v.t.	€ 566.860	€ 9.177	€ 576.037
701801	BGO Casus	455 (311)	€ 164.422	€ 0	€ 164.422
701802	BGO Cluster 10 (Den Haag)	713 (420)	€ 43.268	€ 100.000	€ 143.268
701803	BGO Cluster 6 (Delft Oost)	918 (163)	€ 289.580	€ 0	€ 289.580
701804	BGO Cluster 1+2 (Berkel)	3003 (843)	€ 2.350.309	€ 497.736	€ 2.848.045
701805	BGO Cluster 8 (Westland)	1707 (1011)	€ 900.513	€ 0	€ 900.513
701806	BGO Cluster 3 en 4	682 (462)	€ 649.274	€ 0	€ 649.274
701809	BGO Cluster minder complex 2015 ¹⁾	795 (586)	€ 532.439	€ 0	€ 532.439
701886	Complex BGO 2020, PMB Alg	n.v.t.	€ 306.798	€ 71.455	€ 378.253
701914	BGO Cluster zeer complex	1641 (1121)	€ 90.488	€ 1.139.512	€ 1.230.000
701940	Cluster 8 Westland	130 (130)	€ 43.700	€ 56.300	€ 100.000
	totaal	10044 (5083)	€ 5.937.651	€ 1.874.180	€ 7.811.831

¹⁾ Betreft voorbereidingskosten BGO 2020, worden overgeheveld naar project 701916

De prognose van het totaal complex BGO op projectnummer 701753 is 10.044 meter. De kosten hiervoor bedragen € 7.433.578,- (totaal uit te geven € 7.811.831,- minus de nog naar projectnr. 701916 over te boeken kosten voor de voorbereiding BGO 2020 van € 378.253,-). De kosten per strekkende meter bedragen derhalve naar verwachting € 740,-. Dit is in lijn met het aangehouden kengetal van € 750,-/m¹.

701818 Buitengewoon Onderhoud (kades met wegen)

Tabel II-6: overzicht projecten 701818

Project	Project/Blok naam	IP (VV-bedrag)	Krediet (VV-bedrag)	Prognose gereed 31-12-2016 bruto m ¹ (netto)	Prognose realisatie 2017 e.v. bruto m ¹ (netto)
701818	BGO kades met wegen	€ 6.250.000	€ 1.084.009	n.v.t.	n.v.t.
701819	BGO kades met wegen, Alg. RPV	€ 0	€ 200.000	n.v.t.	n.v.t.
701855	Lange Wateringkade	€ 0	€ 83.000	400 (375)	-
701858	BGO kades met wegen, Alg. PMB	€ 0	€ 100.000	n.v.t.	n.v.t.
701880	Kade 25 Polder Schieveen	€ 0	€ 443.900	539 (209)	-
701905	Buitenwatersloot	€ 0	€ 21.378	500 (125)	-
701906	Delfgauwseweg	€ 0	€ 41.400	397 (393)	-
701913	Jaagpad Rijswijk (WOK)	€ 0		753 (34)	-
701920	BGO WOK Cluster 3/4; Fietspad	€ 0	€ 26.313	429 (278)	-
	totaal	€ 6.250.000	€ 2.000.000	3018 (1414)	-

Tabel II-7: uitgave projecten 701818

Project	Project/Blok naam	Prognose realisatie totaal bruto m ¹ (netto)	Uitgegeven t/m juni 2016	Prognose nog uit te geven	Prognose totaal uit te geven
701818	BGO kades met wegen	n.v.t.	€ 4.532	€ 0	€ 4532
701819	BGO kades met wegen, Alg. RPV	n.v.t.	€ 84.650	€ 28.677	€ 113.327
701855	Lange Wateringkade	400 (375)	€ 83.728	€ 0	€ 83.728
701858	BGO kades met wegen, Alg. PMB	n.v.t.	€ 72.742	€ 27.257	€ 99.999
701880	Kade 25 Polder Schieveen	539 (209)	€ 121.389	€ 228.193	€ 349.582
701905	Buitenwatersloot	500 (125)	€ 18.590	€ 0	€ 18.590
701906	Delfgauwseweg	397 (393)	€ 35.027	€ 0	€ 35.027
701913	Jaagpad Rijswijk (WOK)	753 (34)	€ 0	€ 0	€ 0
701920	BGO WOK Cluster 3/4; Fietspad	429 (278)	€ 26.467	€ 0	€ 26.467
	totaal	3018 (1414)	€ 447.125	€ 284.127	€ 731.252

De prognose van het totaal BGO Wegen op Kaden op projectnummer 701818 is 3.018 meter. De kosten hiervoor bedragen € 731.252,-. De kosten per strekkende meter bedragen derhalve naar verwachting € 242,-. In het bestuursvoorstel (nr. 33641) voor het Investeringsplan 701818 is uitgegaan van het ervaringscijfers van 125 euro per strekkende meter. In het bestuursvoorstel (nr. 46457) voor het Investeringsplan 701916 is het ervaringscijfer bijgesteld naar gemiddeld € 350,-/m¹ uitgaande van meeliften met het groot onderhoud aan de weg door de wegbeheerder. In bovenstaande gevallen is – behoudens bij project 701880 – het mogelijk gebleken om mee te liften met het groot onderhoud aan de weg.

Project programmatische aanpak BGO (701916)

Tabel II-8: overzicht projecten 701916

Project	Project/Blok naam (categorie project)	IP (VV- bedrag)	Krediet (VV- bedrag)	Prognose gereed 31- 12-2016 bruto m ¹ (netto)	Prognose realisatie 2017 e.v. bruto m ¹ (netto)
701916	Gecombineerd BGO 2016-2020	€ 35.731.000	€ 28.837.882	n.v.t.	n.v.t.
701944	BGO cluster Noord (complex)	€ 0	€ 2.031.750	2708 (1624)	-
701945	BGO Delft Noord DSM (wok)	€ 0	€ 5.055	-	679 (315)
701946	BGO RPV Algemeen	€ 0	€ 1.200.000	n.v.t.	n.v.t.
701947	BGO PMB Algemeen	€ 0	€ 1.907.200	n.v.t.	n.v.t.
701948	BGO Plaspoelkade (wok)	€ 0	€ 55.272	300 (0)	-
701949	BGO Ackerdijksepad (groen)	€ 0	€ 93.500	-	350 (0)
701957	BGO Zwethkade Noord (wok)	€ 0	€ 684.483	1827 (1597)	-
701958	BGO Kaden 2016 (groen)	€ 0	€ 754.535	7035 (19)	-
701959	Veenweg 59 (Gooland) (complex)	€ 0	€ 3.805	-	20 (20)
701962	BGO Kademuur Sluiskant (wok)	€ 0	€ 154.118	50 (0)	-
701963	BGO Cluster Berkel (complex)	€ 0	€ 3.400	-	5035 (p.m.)
	totaal	€ 35.731.000	€ 35.731.000	11920 (3240)	6084 (p.m.)

Tabel II-9: uitgave projecten 701916

Project	Project/Blok naam (categorie project)	Prognose realisatie totaal bruto m ¹ (netto)	Uitgegeven t/m juni 2016	Prognose nog uit te geven	Prognose totaal uit te geven
701916	Gecombineerd BGO 2016-2020	n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0
701944	BGO cluster Noord (complex)	2708 (1624)	€ 54.410	€ 1.045.590	€ 1.100.000
701945	BGO Delft Noord DSM (wok)	679 (315)	€ 2.499	€ 2.556 ¹⁾	€ 5.055 ¹⁾
701946	BGO RPV Algemeen	n.v.t.	€ 0	²⁾	²⁾
701947	BGO PMB Algemeen	n.v.t.	€ 0	²⁾	²⁾
701948	BGO Plaspoelkade (wok)	300 (0)	€ 0	€ 55.272	€ 55.272
701949	BGO Ackerdijksepad (groen)	350 (0)	€ 0	€ 93.500	€ 93.500
701957	BGO Zwethkade Noord (wok)	1827 (1597)	€ 0	€ 684.483	€ 684.483
701958	BGO Kaden 2016 (groen)	7035 (19)	€ 0	€ 754.535	€ 754.535
701959	Veenweg 59 (Gooland) (complex)	20 (20)	€ 0	€ 3 805 ¹⁾	€ 3 805 ¹⁾
701962	BGO Kademuur Sluiskant (wok)	50 (0)	€ 13.153	€ 140.965	€ 154.118
701963	BGO Cluster Berkel (complex)	5035 (p.m.)	€ 170	³⁾	€ 170 ³⁾
	totaal	18004	€ 70.232	€ 2.780.706	€ 2.850.938

¹⁾ Project zit in de planvormingsfase. Een prognose van de kosten tot en met realisatie is nog niet te maken

²⁾ De algemeen door team planvorming en het project management bureau te maken kosten worden procentueel toebedeeld aan de af te sluiten project

³⁾ Project wordt voorbereid voor uitvoering. Een prognose van de nog te maken kosten tot en met realisatie is nog niet te maken

Het verzamelproject 701916 bestaat uit verschillende BGO-projecten. Afhankelijk van de categorie BGO (wegen op kaden, groene- en complexe kaden), zijn in het bestuursvoorstel voor het investeringsplan 701916 verschillende ervaringscijfers aangehouden. Er zijn nochtans te weinig projecten uitgevoerd om een berekening te kunnen maken van de kosten per strekkende meter voor de verschillende categorieën.

Bijlage II Overzicht verloop belastingen 2016

Volume-ontwikkeling Watersysteemheffing

Belastingsoort	Eenheid	Aantal 2015	Aantal Begroting 2016 (A)	Aantal na KN 2016	Aantal na Burap 2016 (B)	Delta (B-A)
-ingezetenen	huishoudens	496.200	492.000	496.700	499.900	7.900
-gebouwd	woz (in mld.)	128.539	128.082	128.447	129.310	1.228
-ongebouwd (agrarisch/overig)	hectares	14.400	14.400	14.400	14.400	0
-ongebouwd (wegen)	hectares	4.800	4.800	4.800	4.800	0
-natuur	hectares	2.800	2.200	2.200	2.700	500
-verontreinigingsheffing	Vervuilingseenh.	900	400	400	400	0
Kwijtschelding	huishoudens	54.600	54.120	54.120	55.000	880
Oninbaarheid	huishoudens	7.443	7.380	7.380	7.500	120

Ontwikkeling belastingopbrengsten Watersysteemheffing (bedragen * € 1.000)

Belastingsoort	Tarief 2016 (in euro's m.u.v. gebouwd)	Realisatie 2015 *)	Begroting 2016 (A)	Begroting na KN 2016	Prognose 2016 (B)	Delta (B-A)
-ingezetenen	117,90	57.747	58.007	58.561	58.938	931
-gebouwd	0,0274%	35.125	35.094	35.194	35.431	337
-ongebouwd (agrarisch/overig)	89,64	1.375	1.291	1.291	1.291	0
-ongebouwd (wegen)	448,20	2.279	2.151	2.151	2.151	0
-natuur	3,69	14	8	8	10	2
-verontreinigingsheffing	94,45	89	38	38	38	0
Totaal bruto opbrengsten		96.629	96.589	97.243	97.859	1.270
Kwijtschelding		- 6.527	- 6.381	- 6.381	- 6.485	- 104
Oninbaarheid		-535	- 870	- 870	- 883	- 13
Totaal kwijtschelding / oninbaar		- 7.062	- 7.251	- 7.251	- 7.368	- 117
Totaal netto opbrengsten		89.567	89.338	89.992	90.491	1.153

*) inclusief afwikkeling voorgaande 2 jaren

Volume-ontwikkeling Zuiveringsheffing

Belastingsoort	Eenheid	Aantal 2015	Aantal Begroting 2016 (A)	Aantal na KN 2016	Aantal na Burap 2016 (B)	Delta (B-A)
Zuiveringsheffing -woningen	vervuilingseenh.	1.119.700	1.114.300	1.123.300	1.124.200	9.900
Zuiveringsheffing -bedrijven	vervuilingseenh.	316.500	317.300	317.300	309.700	- 7.600
Kwijtschelding (alleen woningen)	vervuilingseenh.	101.900	101.404	101.404	102.300	896
Oninbaarheid -woningen *)	vervuilingseenh.	16.795	29.391	29.391	29.391	0
Oninbaarheid -bedrijven	vervuilingseenh.	3.481	3.192	3.192	3.192	0

*) hierin is het volume effect van oninbaarheid bij kwijtschelding nog niet inbegrepen.

Ontwikkeling belastingopbrengsten Zuiveringsheffing (bedragen * € 1.000)

Belastingsoort	Tarief 2016 (in euro's)	Realisatie 2015 *)	Begroting 2016 (A)	Begroting na KN 2016	Prognose 2016 (B)	Delta (B-A)
Zuiveringsheffing –woningen	94,45	105.689	105.250	106.100	106.590	1.340
Zuiveringsheffing –bedrijven	94,45	29.871	29.965	29.965	29.347	- 618
Totaal bruto opbrengsten		135.560	135.215	136.065	135.937	722
Kwijtschelding (alleen woningen)		- 10.319	- 4.789	- 4.789	- 4.831	-42
Oninbaarheid -woningen **)		- 2.018	- 3.271	- 3.271	- 2.521	750
Oninbaarheid -bedrijven		-1.036	- 301	- 301	- 301	0
Totaal kwijtschelding / oninbaar		- 13.373	- 8.361	- 8.361	- 7.653	708
Totaal netto opbrengsten		122.187	126.854	127.709	128.284	1.430

*) inclusief afwikkeling voorgaande 2 jaren

***) hierin is het volume effect van oninbaarheid bij kwijtschelding nog niet inbegrepen.